

รายงานการประชุม เรื่อง ทบทวนองค์ความรู้มาตรฐานด้านวิชาการผลิตภัณฑ์ทัศนศึกษา ครั้งที่ 1

วันพุธที่ 9 ธันวาคม 2563 เวลา 9.00 – 16.00 น.

ณ ห้องประชุม สำนักทันตสาธารณสุข อาคาร 5 ชั้น 3 กรมอนามัย

รายชื่อผู้เข้าประชุม

1.นางปิยะดา ประเสริฐสม	สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย
2.นางนนทินี ตังเจริญดี	สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย
3.นางสาวสุรัตน์ มงคลชัยรัฐญา	สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย
4.นางกรกมล นิยมศิลป์	สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย
5.นางอัญชลี เทียงธรรม	สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย
6.นางสาวนพวรรณ โพนนุกูล	สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย
7.นางสาวภัทราภรณ์ หัสดีเสวี	สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย
8.นายณัฐพงศ์ กันทะวงศ์	สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย
9.นายพลพฤกษ์ โสภารัตน์	สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย
10.นายปิยะบุตร จารุเหติ	สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย
11.นายพงศธร จินตกานนท์	สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย
12.นางสาวพัชรวรรณ สุขุมาลินท์	สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย
13.นางปฐมา เขาวนเมธา	สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย
14.นางสาววาสิณี เกียรติอดิศร	สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย
15.นางศิริวรรณ อ่อนนุชมงคล	สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย
16.นางสาวณัฐมนันท์ ศรีทอง	สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย
17.นางสาวรัตนภรณ์ มั่นคง	สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย
18.นายกษิวิชัย คำเกลี้ยง	สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย
19.นางสาวประณยา จงมี	สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย
20.นางสาวเบญญาภา ฐูปุดซา	สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย

วาระที่ 1 เรื่องที่ประธานแจ้งให้ทราบ

ประธานชี้แจงวัตถุประสงค์ของการประชุม

ทพญ.นนทินี ตั้งเจริญดี กล่าวถึง จุดประสงค์ในการดำเนินการประชุมในครั้งนี้ เพื่อทบทวนฐานข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ทันตสุขภาพในการดูแลสุขภาพช่องปาก และเพื่อรวบรวมฐานข้อมูลของผลิตภัณฑ์ในภาคประชาชนทั้งหมดและแนวทางภาพรวมของผลิตภัณฑ์ในแต่ละกลุ่มวัย ตั้งแต่หญิงตั้งครรภ์ เด็กแรกเกิด เด็กปฐมวัย วัยเรียน วัยทำงานและกลุ่มจัดฟัน ผู้สูงอายุ และกลุ่มเด็กพิเศษ เพื่อนำข้อมูลมาจัดทำอินโฟกราฟฟิกเพื่อเผยแพร่ให้กับประชาชนแต่ละกลุ่มวัยได้นำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

วัตถุประสงค์

1. เพื่อทบทวน ฐานข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ทันตสุขภาพในการดูแลช่องปากในแต่ละกลุ่มวัย
2. เพื่อรวบรวมฐานข้อมูลของผลิตภัณฑ์ในภาคประชาชนทั้งหมดและแนวทางภาพรวมของผลิตภัณฑ์ในแต่ละกลุ่มวัย ภาพรวมเหมือนต่อตามช่วงอายุแบบไร้รอยต่อ

โดยผลผลิต (output) ของกิจกรรมคือ ภาพรวมของผลิตภัณฑ์ในแต่ละกลุ่มวัย ตั้งแต่หญิงตั้งครรภ์ เด็กแรกเกิด เด็กปฐมวัย วัยเรียน วัยงานตอนต้น คนมีเครื่องมือจัดฟัน วัยทำงานตอนปลาย ผู้สูงอายุ และกลุ่มเด็กพิเศษ

วาระที่ 2 รับรองรายงานการประชุม

(ไม่มี)

วาระที่ 3 เรื่องเพื่อทราบ

ระบบฐานข้อมูลการเลือกใช้ผลิตภัณฑ์การดูแลช่องปาก โดย ทพญ. วาสิณี เกียรติอดิศร

ฐานข้อมูลเรื่องผลิตภัณฑ์ในการดูแลช่องปาก แบ่งเป็นภาครัฐ และภาคประชาชน ดังนี้

ภาครัฐ	ภาคเอกชน
<ul style="list-style-type: none">○ สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย (Anamai Media)○ คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยมหิดล○ ราชวิทยาลัย ทันตแพทยสภา (Dentsaid)○ สสส.	<ul style="list-style-type: none">○ ศูนย์ข้อมูลสุขภาพคอลเกต○ สื่อสังคมออนไลน์ (Social Media Platform) ได้แก่ facebook Line@ twitter Instagram เว็บไซต์ต่างๆ○ สถานบริการเอกชน เช่น คลินิกทันตกรรม เอกชน รพ. เอกชน○ สินค้า เว็บไซต์จำหน่ายผลิตภัณฑ์

โดยราชวิทยาลัยทันตแพทย์ ได้ บทสรุปสำหรับผู้บริหารเรื่องการปรับปริมาณสูงสุดของฟลูออไรด์ในยาสีฟันเพื่อเพิ่มประสิทธิผลในการป้องกันฟันผุสำหรับประเทศไทย ดังนี้

1. การสำรวจภาวะทันตสาธารณสุขของประเทศไทย ปี 2560 ประชากรไทยร้อยละ 90 แปรงฟันทุกวัน โดยประชากรร้อยละ 80 ใช้ยาสีฟันผสมฟลูออไรด์ ปัจจุบัน **อย.** กำหนดให้มีความเข้มข้นของฟลูออไรด์ 1100 ppm
2. ยาสีฟัน 1500 ppm มีประสิทธิภาพดีกว่า 1000 ppm และสามารถใช้อย่างปลอดภัยในพื้นที่ที่มีฟลูออไรด์สูงในแหล่งน้ำธรรมชาติสูง
3. ยาสีฟันผสมฟลูออไรด์ เป็นการใช้ฟลูออไรด์เฉพาะที่ ดังนั้นควรระบุวิธีใช้อย่างชัดเจน จะทำให้ประชาชนสามารถใช้ได้อย่างถูกต้อง

โดยปริมาณยาสีฟันที่แนะนำในกลุ่มเด็ก มีดังนี้

- 3.1. เด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี ควรใช้ยาสีฟันผสมฟลูออไรด์ความเข้มข้น 1000 ppm ปริมาณฟิล์มบางๆ ส่วนในเด็กที่มีความเสี่ยงสูง ทันตแพทย์อาจแนะนำให้ใช้ยาสีฟันผสม F⁻ 1500 ppm
- 3.2. เด็กอายุ 3-6 ปี ควรใช้ยาสีฟันผสมฟลูออไรด์ความเข้มข้น 1000 ppm ตามด้านกว้างของแปรงสีฟัน ส่วนในเด็กที่มีความเสี่ยงสูง ทันตแพทย์อาจแนะนำให้ใช้ยาสีฟันผสม F⁻ 1500 ppm
- 3.3. เด็กอายุตั้งแต่ 6 ปีขึ้นไป ควรใช้ ควรใช้ยาสีฟันผสมฟลูออไรด์ความเข้มข้น 1500 ppm ใช้ยาสีฟันปริมาณเต็มหน้าตัดของแปรงสีฟันในแนวยาว

จากข้อสรุปทางวิชาการ ราชวิทยาลัย จึงใคร่ขอเสนอให้มีการปรับเปลี่ยนข้อกำหนดปริมาณสูงสุดของฟลูออไรด์ในยาสีฟัน ให้มีระดับ 1500 ppm เพื่อให้มีประสิทธิภาพสูงสุดในการป้องกันฟันผุสำหรับประเทศไทย และการเลือกยาสีฟันในแต่ละกลุ่มวัยควรจะใช้ยาสีฟันที่มีฟลูออไรด์ผสม สังเกต วันที่ผลิต และ การรับรองโดยองค์การอาหารและยา รวมถึงพิจารณาลักษณะทางกายภาพและคุณสมบัติด้วย ปัจจัยในการเลือกใช้ ยาสีฟันมีดังนี้ ความเข้มข้นของฟลูออไรด์ ราคา ความชอบส่วนบุคคล ความเคยชิน คุณลักษณะและส่วนประกอบของยาสีฟัน

ข้อเสนอแนะ

สื่อปัจจุบันมีความหลากหลาย ไม่ค่อยลงรายละเอียดเท่าไร เนื้อหาที่สื่อสารควรเป็นเนื้อหาที่มีหลักฐานทางวิชาการรับรอง

วาระที่ 4 เรื่องเพื่อพิจารณา

4.1 แนวทางการเลือกใช้ผลิตภัณฑ์การดูแลช่องปากในกลุ่มเด็กปฐมวัยและหญิงตั้งครรภ์ โดย ทพ. ญัฐพงศ์ กันตะวงศ์

ในกลุ่มเด็กเล็ก ช่วง 0-3 ปี ข้อจำกัดคือหลักฐานทางวิชาการออกมาน้อยแต่มีผลิตภัณฑ์วางใช้ในท้องตลาดเยอะมาก โดยนำเสนอในรูปแบบของ 1000 day of miracles of life

ผลิตภัณฑ์กลุ่มหญิงตั้งครรภ์และหญิงให้นมบุตร (Maternal care)

1. น้ำยาบ้วนปาก ส่วนใหญ่เป็นรูปแบบorganic ปราศจากแอลกอฮอล์ และมีความปลอดภัยทั้งแม่และลูก ไม่ซึมผ่านรกเด็ก
2. ช่วงหญิงตั้งครรภ์มีภาวะเหงือกอักเสบแนะนำให้ใช้ Chlohexidine mouthwash ภายใต้คำแนะนำของทันตแพทย์ โดยน้ำยาบ้วนปากชนิดนี้ไม่ซึมผ่านรก ไม่มีผลต่อภาวะ Preterm birth และ มีผลต่อการป้องกันสภาวะปริทันต์อักเสบ
3. ไม่แนะนำให้ใช้ฟลูออไรด์ในช่องปาก ในกลุ่มหญิงตั้งครรภ์ ห้ามใช้ทุกกรณี มีผลต่อการดูดซึมผ่านรกเด็ก
4. น้ำยาบ้วนปากในรูปแบบสมุนไพรผสมที่วางขายในท้องตลาด จะเป็นรูปแบบออกานิก และแทบไม่มีส่วนผสมของฟลูออไรด์

ผลิตภัณฑ์กลุ่มเด็ก 0-3 ปี

รูปแบบในการจัดจำหน่ายมีความหลากหลาย และ โดยการจำหน่ายโดยตรงไม่ผ่านห้างสรรพสินค้าหรือร้านค้าปลีกก็มี เช่น finger cot dental wipes silicone finger toothbrush Babycare Banana massage

ส่วนในเด็ก 8- 12 เดือน ยาสีฟันจะแบ่งรูปแบบตามช่วงอายุ เป็น 4 ช่วง โดยข้อดีคือมี Shield ในการป้องกันแปรงสีฟันหลุดลงคอและมักเกิดอันตรายที่เกิดขึ้น โดยมีผลกับความยาวของขากรรไกร และความยาวของแปรงสีฟันต้องสัมพันธ์กัน โดยพบว่าเด็กอายุต่ำกว่า 4 ปีมีอุบัติการณ์การเกิดแปรงสีฟันตกไปในช่องท้องและต้องมีการผ่าตัดเพื่อรักษาถึง 257 ราย โดยการแปรงสีฟันต้อง มีข้อควรระวัง warning level และใช้

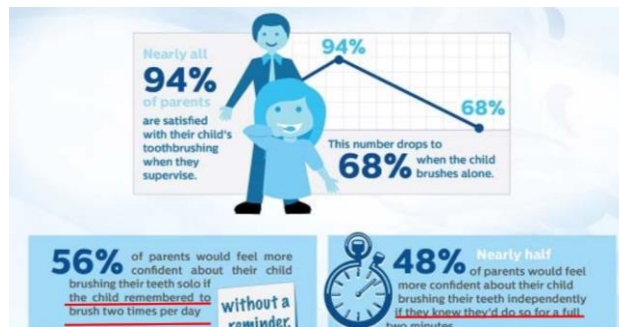
ภายใต้การดูแลของผู้ปกครองเท่านั้น

ในเด็กต่ำกว่า 3 ปี จึงต้องพิจารณาเลือกแปรงตามขนาดเป็นหลัก ขนแปรงต้องนุ่ม โดยมีการแบ่งขนาดของแปรงสีฟันตามอายุช่วงอายุเป็น Stage ดังตารางต่อไปนี้

Toothbrush for your child

	Kodomo	Jordan	Oral B	Colgate	Berman	Fluocaril	Dr Philip
Stage I	0.5 -3 years 1.5-3 0-2	0-2 years	4-24 months	--	Under 3	-	--
Stage II	3-6 years	3-5 years	2-4 years	2-5 , 3-5	3-6	2-6	2-6 3-7
Stage III	6- 9 years	6- 9 years	5-7 years	5-9	---	---	--
Stage IV	9-12 years	teen	8+	--			

ขนแปรงต้องเล็ก และกระจุกแปรงต้องสั้น แนะนำให้เด็กเล็กแปรงฟันแบบ manual ไปก่อน เพื่อฝึกทักษะกล้ามเนื้อมัดเล็กและปรับพฤติกรรมให้เด็กฝึกแปรงฟันด้วยตนเอง และมีรายงานที่น่าสนใจของบริษัทจำหน่ายแปรงกลุ่มเด็กของเอกชน โดยมากกว่า 94 % ผู้ปกครองมีความเห็นเรื่องประสิทธิภาพในการแปรงฟันให้เด็ก และ 68 % เด็กแปรงฟันด้วยตนเองและเชื่อในประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

- ในเด็กอายุต่ำกว่า 6 ปี ผู้ปกครองต้องตรวจซ้ำหลังจากเด็กแปรงฟัน แต่ควรให้เด็กฝึกแปรงเองก่อนเพื่อสร้างทักษะการใช้กล้ามเนื้อ และควรแปรงฟันให้เด็กหรือตรวจดูซ้ำจนเด็กอายุ 7 ปี
- มีการวางแผน Kick off campaign ในเด็กเล็กให้ฝึกช่วยเหลือตนเอง โดยฝึกลักษณะนิสัยการแปรงฟันเป็นประจำ เช่น อาบน้ำแล้วต้องแปรงฟัน เป็นต้น

แนวทางการเลือกใช้ผลิตภัณฑ์การดูแลสุขภาพช่องปากในวัยทำงานและกลุ่มจัดฟัน โดย ทพญ.นนทินี ตั้งเจริญดี ทันตแพทย์เชี่ยวชาญ กล่าวถึง ถ้าเป็นแปรงสีฟันสำหรับเด็กก็จะมีแปรงสีฟัน กับยาสีฟัน จากที่เราเจอในการเฝ้าระวังของผลิตภัณฑ์ในแปรงเด็กก็จะเป็นแปรงสีฟันตามกลุ่มวัย 0-3 ปี 3-6 ปี 6-12 ปี และแปรงสีฟันเด็กต้องเป็นแปรงรูปพิเศษเท่านั้น ส่วนแปรงสีฟันในวัยทำงานที่แนะนำให้ใช้นุ่มแต่ก็มีคนใช้แปรงสีฟันปานกลางและจำหน่ายในท้องตลาดจำนวนมากเช่นเดียวกัน และถ้าเป็นยาสีฟันวัยเด็กและวัยเรียนเราก็ต้องเน้นในเรื่องฟลูออไรด์เป็นหลัก ส่วนเรื่องสมุนไพรก็เข้ามานิดหน่อย ส่วนในกลุ่มวัยทำงาน เรื่องยาสีฟันก็จะมีหลากหลาย มีทั้งยาสีฟันผสมฟลูออไรด์ ยาสีฟันสมุนไพร ยาสีฟันฟอกฟันขาวไวท์เทนนิ่ง เป็นต้น และแปรงสีฟันก็จะเริ่มเป็นแปรงสีฟันไฟฟ้า แปรงจัดฟันและก็มีกลุ่มผลิตภัณฑ์เสริมเข้ามาด้วย เช่น กลุ่มทำความสะอาดซอกฟัน น้ำยาบ้วนปากในวัยทำงานก็จะมีอุปกรณ์เสริม เช่น แปรงสีฟัน ยาสีฟัน แปรงสีฟันไฟฟ้า ไหมขัดฟัน แปรงซอกฟัน แปรงกระจุกเดียว และน้ำยาบ้วนปาก เราควรจะให้ใช้ต่อไปหรือไม่ แต่ประชาชนชอบ ส่วนแปรงสีฟันเราให้ผ่านมาตรฐานในขนนุ่ม และปานกลาง แปรงสีฟันที่เราสำรวจเราค้นพบแปรงสีฟันปลายเรียวแหลม สลับตัดเพิ่มมากขึ้น แปรงชนิดปลายเรียวแหลมเยอะกว่าแปรงกลมแบบเดิม ลักษณะที่ประชาชนชอบก็คือ ปลายเรียวแหลม มาตรฐานของเราถ้ามันกลม ปลายต้องมนไม่มีความคมร้อยละ 75 เปอร์เซ็นต์ขึ้นไป ถือว่าผ่าน ถ้าเป็นปลายเรียวแหลมก็ต้องเรียบเรียง ปลายขนแปรงไม่หักงอ ร้อยละ 75 เปอร์เซ็นต์ขึ้นไปถือว่าผ่าน เช่นกัน และมีทั้งผสมทั้งเรียวแหลม และกลมมนอยู่ในด้ามเดียวกัน และมียางผสมอยู่ในขนแปรงด้วย วัตถุประสงค์ คือ แปรงไปด้วยหวัดเหงือกไปด้วย และขนาดของแปรงสีฟันก็ไม่ได้มีปัญหาอะไร และมีแปรงไฟฟ้า ถ้าเราจะสื่อสารกับประชาชนว่า แปรงสีฟันธรรมดาใช้ได้กับประชาชนทุกคนส่วนแปรงสีฟันไฟฟ้าเหมาะกับผู้มีปัญหาเกี่ยวกับการใช้มือ เช่น ผู้ป่วยข้อมืออักเสบ ผู้ป่วยติดเตียง ผู้พิการทางสมอง เพราะปัจจุบันมีคนใช้แปรงสีฟันไฟฟ้ามากขึ้น แต่เคยเห็นในงานวิจัยว่าแปรงสีฟันไฟฟ้าดีกว่าแปรงสีฟันธรรมดา ส่วนแปรงจัดฟันก็มีการออกแบบให้เหมาะสำหรับอุปกรณ์ที่ติดกับตัวฟัน ซึ่งแปรงสีฟันรอบนอกจะมีความยาวส่วนขนแปรงด้านในจะสั้นกว่าเพื่อเวลาแปรงฟันจะโดนที่ตัวฟันและอุปกรณ์พร้อมกัน แปรงสีฟันของวัยธรรมงานที่เพิ่มขึ้นมากก็คือ แปรงสีฟันไฟฟ้ากับแปรงสีฟันสำหรับจัดฟัน สำหรับยาสีฟันของวัยทำงานมีเพิ่มขึ้นจำนวนมาก เช่น ยาสีฟันสำหรับคนสูบบุหรี่ ยาสีฟันแก้เสียวฟัน และ ยาสีฟันสูตรธรรมชาติ มีสารสกัดจากสมุนไพรหรือสารอื่นๆจากธรรมชาติออกฤทธิ์ยับยั้งแบคทีเรีย ยาสีฟันฟลูออคาริลไม่มี SLS ส่วนผลิตภัณฑ์สำหรับทำความสะอาดซอกฟัน ไหมขัดฟัน ช่วยจัดคราบบริเวณซอกฟัน ส่วนใหญ่ผลิตจากวัสดุ 2 ชนิด คือเส้นใยในลอน เรื่องไหมขัดฟันอยากให้ไปโรมทแต่มีราคาแพง เราต้องแนะนำว่าแปรงสีฟันไม่สามารถทำความสะอาดซอกฟันได้ เราควรแนะนำผลิตภัณฑ์แปรงซอกฟัน และไหมขัดฟันร่วมด้วย เพิ่มเติมคือ ถ้าฟันห่างก็ใช้แปรงซอกฟัน ถ้าฟันไม่ห่างมากใช้ไหมขัดฟัน ส่วนน้ำยาบ้วนปาก ต้องบอกว่าเป็นผลิตภัณฑ์เสริม ใช้น้ำยาบ้วนปากได้แต่ใช้แทนการแปรงฟันไม่ได้ เรื่องไหมขัดฟัน อยากให้ช่วยกันคิดว่าจะให้ประชาชนเลือกใช้ได้อย่างไร หมอใหม่ กล่าวว่า ถ้าไหมขัดฟันราคาไม่สูงมากประชาชนก็จะเข้าถึงได้ง่าย และควรมีจำหน่ายในที่ที่เลือกซื้อได้ง่าย เช่นวางจำหน่ายคู่กันกับยาสีฟัน และควรมีการโฆษณาและวิธีการใช้มากขึ้นเพราะประชาชนส่วนใหญ่ไม่รู้ว่ามีอุปกรณ์เสริม และส่วนใหญ่จะใช้ไม้จิ้มฟันแทนเพราะหาได้ง่าย แต่ก็ไม่สามารถเข้าถึงซอกฟันได้ ดังนั้นควรให้ความรู้กับประชาชนเพิ่มขึ้น และถ้าถามว่าเราไม่ใช้ยาสีฟันผสมฟลูออไรด์ได้ไหม ควรตอบว่า ถ้าไม่มีปัญหาฟันผุ ก็ไม่ต้องใช้ แต่ควรแนะนำให้ใช้ยาสีฟันที่ผสมทุกอย่างในหลอดเดียวกันเพื่อสุขภาพช่องปากที่ดี

แนวทางการเลือกใช้ผลิตภัณฑ์การดูแลสุขภาพช่องปากในผู้สูงอายุ โดย ทพ.พุลพฤกษ์ โสภารัตน์ ทันตแพทย์ชำนาญการพิเศษ กล่าวถึง แนะนำการใช้ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดช่องปากในผู้สูงอายุ เช่น

แปรงสีฟัน

- แนะนำให้ใช้แปรงสีฟันที่มีด้ามจับขนาดใหญ่ขึ้น เช่น มี Hand grip
- soft bristles
- small head
- modified handle for easy control
- Blend for handle and access inner part of oral cavity

การใช้แปรงสีฟันไฟฟ้าสำหรับผู้สูงอายุ

- just hold a grip and more to all teeth
- spinning and sonic
- brushing timer
- gentler or gum stimulation

อุปกรณ์แปรงลิ้น

- เพื่อทำความสะอาดคราบบนลิ้น สามารถลดกลิ่นปากได้ดี

Proximal cleaner

ควรเลือกใช้อุปกรณ์เสริมที่เหมาะสมกับช่องปาก เช่น ไม้จิ้มฟัน แปรงชอกฟัน แปรงชอกฟันไฟฟ้า และไหมขัดฟัน เป็นต้น

- normal contact and interdental papillae
- more space and loss of interdental papillae
- wide space between tooth more than 3 mm.

Toothpaste (ยาสีฟัน) สำหรับผู้สูงอายุ

- contain fluoride : 1,000 , 2,800 , 5,000 ppm ถ้าปริมาณฟลูออไรด์ 5,000 ppm ควรได้รับ

คำแนะนำจากทันตแพทย์

- Herb dentifrice
- No sls

Mouthwash (น้ำยาบ้วนปาก)

น้ำยาบ้วนปากสำหรับผู้สูงอายุ ไม่ควรมีแอลกอฮอล์ มีฟลูออไรด์ถ้าเป็นกลุ่มเสี่ยงฟันผุและบ้วนเองได้ ถ้าฆ่าเชื้อเพื่อป้องกันปอดอักเสบต้องใช้ที่มีส่วนผสมของคลอเฮกซิดีน หรือเบตาดีนเจือจาง และใช้น้ำยาบ้วนปากสูตรปากแห้ง

Open wipth mouth

A help fuf tool for those who can't fully cooperate with oral hygiene dental procedres

- wedge -shaped head
- Special high-density foam with rigid inner wooden core
- Dur able and Handle-end
- can be cleaned in a dishwasher or hot water for reuse with same patient

แนวทางการเลือกใช้ผลิตภัณฑ์การดูแลสุขภาพช่องปากในเด็กอายุ 6-12ปี โดย ทพญ.ภัทราภรณ์ หัสดีเสวี ทันตแพทย์ชำนาญการ กล่าวถึง

1.วิธีการเลือกใช้แปรงสีฟันสำหรับเด็ก

- 1.เลือกใช้หัวแปรงสีฟันขนาดพอเหมาะกับช่องปาก ความกว้างหัวแปรงสีฟันโก 6-12 ปี ไม่ควรเกินครึ่งนิ้ว
- 2.เลือกใช้ขนแปรงชนิดปานกลาง นุ่ม หรือนุ่มพิเศษ
- 3.เลือกด้ามจับแปรงสีฟันยาวพอเหมาะ จับถนัดมือ
- 4.ปลายขนแปรงแบบมนกลม หรือเรียวยแหลม
- 5.ลักษณะปลายขนแปรงแบบแนบผิวฟันมากที่สุด

2.ยาสีฟัน

- เด็กอายุ 6 ปี ขึ้นไป บีบยาสีฟันเต็มแปรง

- แนะนำยาสีฟันที่มีส่วนผสมของฟลูออไรด์ 1000 ppm เพื่อป้องกันการกร่อนยาสีฟันและได้รับฟลูออไรด์เกิน
- ยาสีฟันสมุนไพรส่วนใหญ่ไม่มีฟลูออไรด์หรือมีฟลูออไรด์น้อยปัจจุบันเริ่มใส่ฟลูออไรด์ในยาสีฟันสมุนไพรมากขึ้น

3. น้ำยาบ้วนปาก

- ใช้เสริมแต่ใช้แทนการแปรงฟันไม่ได้

4. ไหมขัดฟัน

- เด็กอายุ 6-7 ปี พ่อแม่ใช้ไหมขัดฟันให้ลูก
- เด็กอายุ 8 ปีขึ้นไป เริ่มหัดให้ใช้ไหมขัดฟัน
- แนะนำการแปรงฟัน 222 รหัสลับฟันดี
- 2 ครั้ง คือ แปรงฟันอย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง ตอนเช้าและก่อนนอน เพื่อลดคราบสะสมของคราบจุลินทรีย์
- 2 นาที คือ แปรงฟันนานครั้งละ 2 นาทีขึ้นไปด้วยยาสีฟันผสมฟลูออไรด์ เพื่อแปรงฟันได้สะอาดทั่วถึงทุกซี่ ทุกด้าน
- 2 ชั่วโมง คือ งดกินอาหารหลังการแปรงฟัน 2 ชั่วโมง เพื่อให้ปากสะอาดนานที่สุดวิธีการ

แนวทางการเลือกใช้ผลิตภัณฑ์การดูแลช่องปากในกลุ่มเด็กพิเศษ โดย ทพญ.ปฐมา เขาวเมธา ทันตแพทย์ชำนาญการ กล่าวถึง เด็กพิเศษ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ ช่วยเหลือตัวเองได้ และไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ แนะนำให้ใช้ยาสีฟันผสมฟลูออไรด์ 1500 PPM เนื่องจากมีความเสี่ยงที่ฟันผุมากกว่าเด็กปกติ และควรเลือกใช้แปรงสีฟันที่เหมาะสมกับเด็กพิเศษคือ ควรใช้แปรงสีฟันที่ขนแปรงไม่แข็งและนุ่มเกินไป

คำแนะนำจากผู้อำนวยการ ฝากกลุ่มพัฒนาทันตสุขภาพวัยทำงานและผู้สูงอายุ (พส.) และกลุ่ม พท.

-ผลักดันเรื่องสิทธิประโยชน์ เป็น Special PP เรื่องแปรงสีฟันสำหรับกลุ่มพิเศษ (เป็นสิทธิประโยชน์ผ่านได้ไม่ยาก เพราะ จำนวนกลุ่มเป้าหมายน้อย) เพราะมีหลักฐานทางวิชาการว่าผู้ช่วยกลุ่มพิเศษเปลี่ยนแปลงบ่อย กว่ากลุ่มคนทั่วไป ใช้แปรงสีฟันมากกว่า 6 แปรงใน 3 เดือน

-ควรเพิ่มเรื่อง waterpick หรือ water floss ไปน่าจะทำความสะอาดได้ง่ายขึ้น สำหรับ Caregiver ในการช่วยทำความสะอาด ในกลุ่มพิเศษ

ข้อสรุปคำแนะนำเรื่องผลิตภัณฑ์ดูแลช่องปากในกลุ่มวัย

- 1.เด็กเล็กต่ำกว่า 6 ปี แนะนำให้ใช้ยาสีฟันมีความเข้มข้นของฟลูออไรด์ 1000 ppm ยกเว้นในกลุ่มเสี่ยงใช้ 1500 ppm
- 2.เด็กอายุตั้งแต่ 6 ปีขึ้นไป แนะนำให้ใช้ยาสีฟันมีความเข้มข้นของฟลูออไรด์ 1500 ppm โดยยังต้องใช้ไหมขัดฟัน แต่ถ้าจะใช้น้ำยาบ้วนปากให้ใช้น้ำยาบ้วนปากที่ผสมฟลูออไรด์เท่านั้น
- 3.ในกลุ่มวัยทำงาน แนะนำให้ใช้ยาสีฟันมีความเข้มข้นของฟลูออไรด์ 1500 ppm และไหมขัดฟัน เพื่อทำความสะอาดซอกฟัน แต่แนะนำให้พบทันตแพทย์เพื่อรับคำปรึกษาก่อนใช้อุปกรณ์เสริมในการทำความสะอาดซอกฟัน
- 4.ในกลุ่มผู้สูงอายุ แนะนำให้ใช้แปรงที่มีด้ามจับขนาดใหญ่ขึ้น เช่นมี Hand grip และอุปกรณ์ทำความสะอาดซอกฟัน ให้อยู่ภายใต้คำแนะนำของทันตแพทย์

5.ในกลุ่มเด็กพิเศษแนะนำให้อิงตามเกณฑ์อายุของราชวิทยาลัยฯ โดยหลักๆแล้ว caregiver หรือ ผู้ปกครองเป็นคนที่ทำความสะอาดช่องปากให้ ใช้เกณฑ์เหมือนเหมือนกลุ่มปกติ

Output ของ การทบทวนผลิตภัณฑ์ ให้ทำในลักษณะ “ คลังความรู้” ฝากไว้ที่ เว็บไซต์สำนักทันตสาธารณสุข และ anamai media ผ่านศูนย์สื่อฯ โดยทำเป็นรูปแบบ infographic ของ oral health care แต่ละกลุ่มวัย

เลิกประชุม เวลา 14.30 น.

รายงานการประชุม

นางสาวประณยา จงมี